

**Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

**Факультет гуманітарної та економічної освіти
Кафедра філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін**

[Signature] С. О. Омельченко

«27» червня 2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ФІЛОСОФІЯ ОСВІТИ І НАУКИ

**підготовки здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)**

**спеціальності 014 Середня освіта
(шифр і назва спеціальності)
предметної спеціальності 014.02 Середня освіта
(Мова і література (англійська))**

**за освітньо-професійною програмою
«Середня освіта (Мова і література (англійська))»
(назв програми)**

мова навчання українська

Слов'янськ - 2022 р.

Розробники:

Ємельяненко Г.Д. - доктор філософських наук, професор кафедри філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Рецензенти:

Цибулько Л.Г. - доктор педагогічних наук, професор, доцент, в.о. завідувача кафедри педагогіки ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Абизова Л.В. - кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Робочу програму розглянуто і схвалено на засіданні кафедри філософії, історії та соціально-гуманітарних дисциплін
Протокол № 10 від «27» червня 2022 р.

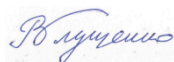
Завідувач кафедри

д.філос.н., проф. Федь В.А.

Погоджено групою забезпечення спеціальності 014 Середня освіта предметної спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська)).

Керівник групи забезпечення

д. філ.н., проф. Глущенко В.А.

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

“27” червня 2022 р.
протокол № 9

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 90	Рік підготовки:	
	1-й	1-й
	Семестр	
	1-й	1-й
	Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 2 самостійної роботи здобувача - 4	16 год.	6 год.
	Практичні	
	14 год.	4 год.
	Самостійна робота	
	год. 60	год. 80
	Вид контролю: залік	

Метою вивчення навчальної дисципліни «Філософія освіти і науки» є формування у здобувачів цілісного розуміння освіти і науки як вагомих інститутів сучасного суспільства та невід'ємної складової процесу соціалізації особистості, природи та сутності освіти, логіки історичного розвитку освітнього простору на різних етапах цивілізаційного устрою, освоєння здобувачами базових знань з методології, методики та організації наукової діяльності.

2. Матриця компетентностей, програмних результатів навчання, результатів навчання, методів навчання, методів контролю з навчальної дисципліни (обов'язкова) «Філософія освіти і науки»

Компетентності, які формуються з посиланням на шифр відповідно до освітньої програми	Результати навчання з посилання на шифр відповідно до освітньої програми	Методи навчання	Методи контролю
<p>ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК-2. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК-7. Здатність розробляти та управляти проєктами, реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію, застосовувати принципи освітньої самоорганізації.</p> <p>СК-1. Здатність усвідомлювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування системи освіти, усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.</p> <p>СК-5. Здатність моделювати, проєктувати та реалізовувати науково-експериментальну діяльність у системі середньої освіти в широких мультидисциплінарних контекстах, нових або незнайомих середовищах за наявності неповної чи обмеженої інформації.</p>	<p>ПРН-01. Критично осмислювати та інтегрувати знання про концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування середньої освіти в Україні в перебігу розв'язання складних задач у широких мультидисциплінарних контекстах.</p> <p>ПРН-07. Планувати, організовувати і здійснювати науково-педагогічні (експериментальні) дослідження у сфері середньої освіти на засадах академічної доброчесності; аналізувати, узагальнювати і презентувати результати дослідження; доводити власну наукову позицію.</p>	<p><i>Словесні методи:</i> інтерактивні лекції (проблемні лекції, лекції-дискусії, лекції-демонстрації за допомогою мультимедійної дошки);</p> <p><i>практичні методи:</i> практичні заняття (дискусії, мозковий штурм, публічні виступи, презентації, захист результатів виконання групових або індивідуальних завдань (проєктів), підготовка есе);</p> <p><i>наочні методи:</i> методи спостереження, ілюстрації (схеми), демонстрації (відеофільми, слайди, діафільми), екскурсії, презентації, розробка ментальних карт.</p>	<p>Спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, есе, наукове повідомлення, доповідь, презентації, виконання самостійних та контрольних завдань, залік.</p>

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усь го	зокрема					усь ого	зокрема				
		л	п	л а б	і н д	с. р.		л	п	ла б	ін д	с.р .
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1 Філософія освіти в структурі філософських знань.	24	2	2	-	-	15	22	2	-	-	-	20
Тема 2. Феномен освіти в історико-філософському дискурсі.	4	2	2	-	-	-	2	2	-	-	-	-
Тема 3. Освіта як вид духовного виробництва і соціальний інститут.	24	2	2	-	-	15	20	-	-	-	-	20
Тема 4. Феномен особистості і філософське осмислення можливостей освіти.	4	2	2	-	-	-	2	-	2	-	-	-
Тема 5. Наука в культурі сучасної цивілізації	14	2	2	-	-	15	22	-	2	-	-	20
Тема 6. Виникнення науки і основні стадії її розвитку	4	2	2	-	-	-	2	2	-	-	-	-
Тема 7. Логічна структура науки	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Тема 8. Методологічний арсенал науки	14	2	2	-	-	15	20	-	-	-	-	20
Усього годин	90	16	14	-	-	60	90	6	4	-	-	80

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Філософія освіти в структурі філософських знань	2	2
2	Феномен освіти в історико-філософському дискурсі	2	2
3	Освіта як вид духовного виробництва і соціальний інститут	2	-
4	Феномен особистості і філософське осмислення можливостей освіти	2	-
5	Наука в культурі сучасної цивілізації	2	-
6	Виникнення науки і закономірності її розвитку	2	2
7	Логічна структура науки	2	-
8	Методологічний арсенал науки	2	-
Разом		16	6

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Проблемне поле філософії освіти	2	-
2	Історико-філософські контексти науки і освіти	2	-
3	Освіта в глобалізованому світі	2	-
4	Освіта і особистість: сучасні вимоги до ролі вчителя в освітньому процесі	2	2
5	Наука в культурі сучасної цивілізації	2	2
6	Динаміка наукового знання	2	-
7	Методологія наукового дослідження	2	-
Разом		14	4

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Освіта як феномен культури та соціальний інститут	15	20
2	Інновації в сучасній освіті: перспективи ризику - сподівання	15	20
3	Проблеми академічної доброчесності в сучасному освітньо-науковому просторі	15	20
4	Етичні аспекти науки XXI століття	15	20
Разом		60	80

5. Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів (для оцінювання заліку)

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

За накопичувальною 100 - бальною шкалою	За національною шкалою	
	<i>для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт</i>	<i>для заліків</i>
90 -100 балів	відмінно	зараховано
89 - 75 балів	добре	
60 - 74 балів	задовільно	
26 - 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 - 25 балів	неприйнято	

«Зараховано» (90-100 балів) - виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, наявного в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, уміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку й розвитку, чітко, лаконічно, логічно послідовно відповідати на поставлені питання, уміння застосовувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань.

«Зараховано» (75-89 балів) - виставляється за міцні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені питання, вміння застосовувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань, які, однак, містять певні (несуттєві) неточності.

«Зараховано» (60-74 балів) - виставляється за посередні знання навчального матеріалу, недостатньо аргументовані відповіді, слабе застосування теоретичних положень під час виконання практичних завдань.

«Незараховано» (26-59 балів) - з можливістю повторного складання заліку, виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань.

«Незараховано» (0-25 балів) - з обов'язковим повторним вивченням курсу навчальної дисципліни, виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватися під час виконання практичних завдань, незнання основних фундаментальних положень

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (денна форма навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т.1.	2	1	5	2	6	5
Т.2.	2	1	5	2	6	5
Т.3.	2	1	5	2	6	5
Т.4.	2	1	5	2	6	5
Т.5.	2	1	5	2	6	5
Т.6.	2	1	5	2	6	5
Т.7.	2	1	-	-	6	5
Т.8.	2	1	5	2	7	3
Разом	16	8	35	14	49	38

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (заочна форма навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т.1.	5	1	-	-	7	5
Т.2.	5	1	-	-	7	5
Т.3.	-	-	-	-	7	5
Т.4.	-	-	15	7	7	5
Т.5.	-	-	15	7	7	5
Т.6.	5	1	-	-	7	5
Т.7.	-	-	-	-	7	5
Т.8.	-	-	-	-	6	8
Разом	15	3	30	14	55	43

Залік передбачає зарахування здобувачеві балів, накопичених упродовж семестру за результатами поточного оцінювання з навчальної дисципліни. За наявності у здобувача не менше 60 балів залік зараховується. Здобувач має право (за бажанням) підвищити власний результат оцінювання в балах із навчальної дисципліни шляхом виконання завдань самостійної роботи, але не пізніше ніж до початку екзаменаційної сесії.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: завдання для вхідного, поточного та підсумкового контролю, взаємоконтролю (взаємооцінювання), самоконтролю (рефлексія), усного, письмового опитування, оцінювання самостійної роботи (повідомлення, презентація, есе, ментальна карта, таблиця), семестровий залік.

7. Рекомендована література

Основна

1. Петрушенко В.Л. Основи філософських знань: Курс лекцій. Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти, 3-тє видання, виправлене та доповнене. Львів: “Новий Світ-2000”, 2020. – 296 с.
2. Пінкер Стівен. Просвітництво сьогодні. Аргументи на користь розуму, науки та прогресу. Київ : Наш формат, 2019. 560 с.
3. Свааб Дік. Наш творчий мозок / пер. з нім. Святослава Зубченка. Харків: Клуб сімейного дозвілля, 2019. 463 с.
4. Скіннер Кріс. Людина цифрова. Четверта революція в історії людства, яка торкнеться кожного / пер. з англ. Г. Якубовська. Харків : РанокФабула, 2020. 272 с.
5. Філософія освіти і науки // Філософія освіти і науки: навч. посіб. / І.С. Алексейчук та ін. – 2-ге вид. переробл. та доповн. – Слов’янськ, 2019. – 365.
6. Philosophy of Education and Science // Philosophy of Education and Science. Teaching manual guide / I. S. Aleksyichuk and others. 2nd edition, reworked and enlarged. Sloviansk, 2019. 210 p.
7. Філософія освіти : навчальний посібник. – 2-ге видання / за наук. ред. академіка В. П. Андрущенко [та ін.]. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. – 348 с.
8. Філософія: підручник / В.С. Бліхар, М.М. Цимбалюк, Н.В. Гайворонюк, В.В. Левкулич, Б.Б. Шандра, В.Ю. Свищо. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. 440 с.

Допоміжна

1. Вінчестер Саймон. Перфекціоністи. Як інженери створили сучасний світ / пер. з англ. Є. Даскал. Харків : Віват, 2019. 448 с.
2. Гьосле В. Кав’ярня мертвих філософів. Київ : Новий Акрополь, 2020. 256 с.
3. Малярчук Є. Філософія і педагогіка. Київ : Дух і Літера, 2019. 344 с.
4. Національний освітньо-науковий глосарій. Київ: ТОВ «КО НВІ ПРІНТ», 2018. 524с.
5. Філософія науки: підручник. І. С. Добронравова та ін. Київ: ВПЦ «Київський університет». 2018. 255 с.
6. Філософські засади коригування вітчизняного освітнього простору. Сучасна освіта – доступність, якість, визнання: збірник наукових праць XI Міжнародної науково-методичної конференції, 13–14 листопада 2019 року, м. Краматорськ. під заг. ред. С. В. Ковалевського. Краматорськ: ДДМА, 2019. С. 11 – 13.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Бібліотеки: <http://www.lib.com.ua/> <http://slav-library.dn.ua/>
2. Енциклопедії і
довідники: <http://vesna.sammit.kiev.ua/> <http://www.slovnyk.org/Ink/dic.html>
3. Огнев'юк В. О. Ідея освіти [Електронний ресурс] В.О. Огнев'юк. Освітологічний дискурс. № 1. Режим доступу : http://www.nbuiv.gov.ua/e-journals/osdys/2010_1/10ovoio.pdf
4. Освіта України в ХХІ столітті: проблеми та перспективи розвитку [Електронний ресурс]. Режим
доступу: <http://www.ukrreferat.com/index.php?referat=46734>
5. Освітня система України на ринку міжнародних освітніх послуг. [Електронний ресурс]. Режим
доступу: <http://old.niss.gov.ua/monitor/juli/4.htm>
6. Олександр Сидоркін: яка вона – освіта майбутнього? Режим
доступу: <http://studway.com.ua/oleksandr-sidorkin/>
7. Перспективи освітньої системи в Україні [Електронний ресурс]. Режим
доступу: <http://old.niss.gov.ua/monitor/juli/4.htm>
8. Сайт Українського філософського фонду. Режим
доступу: <http://www.philosophy.ua>
9. Сучасний стан та тенденції розвитку освіти / [Електронний ресурс]. — Режим
доступу: http://5ka.at.ua/load/bankivska_sprava/suchasnij_stan_ta_tendenciji_rozvitku_osvitnikh_mozhливостей_naselennja_ukrajini_referat/7-1-0-24062

9. Посилання на дистанційний курс

Дистанційний курс «Філософія освіти і науки»:
<http://212.3.125.77:9090/moodle/course/view.php?id=439>